

VERKSAMHETSBERÄTTELSE för *minna*, Göteborg, Verksamhetsåret 2016.

Styrelsen för den ideella föreningen *minna*, Göteborg med org.nr 857205-7456 överlämnar härmed verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2016.

Styrelse

Styrelsen har under 2016 haft följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter: Nina Hedner Jonnerhag (ordf.), Anders Henoch (v. ordf.), Kerstin Hillerström (sekr.), Lennart Björklund (till årsmötet i mars), Amanda Claesson (fr. o. m årsmötet), Annika Holmstén, Christina Lernbrink och Christina Swartling

Suppleanter: Veronica Bohlin, Amanda Claesson (till årsmötet) och Christina Holmberg (fr. o. m årsmötet)

Kassör: Stefan Linderås

Revisor: Joakim Svensson (auktoriserad)

Valberedning: Kerstin Norjavaara

Styrelsen har haft 8 protokollförda sammanträden under året. Uppgifterna i styrelsen har fördelats enligt följande:

- Sekreterare: Kerstin Hillerström
- Personalutskott: Annika Holmstén, Lennart Björklund (till årsmötet) och Amanda Claesson (fr. o. m årsmötet)
- IT-ansvarig och redaktör för *minna*-bladet: Anders Henoch.

Personal

Maria Olsson, Föreståndare för *minna*-mottagningen, aukt. socionom 40 tim/v. Maria har arbetat som kurator på *minna* sedan 1991 (i 25 år) med samtalskontakter med oönskat gravida kvinnor och par, efter-abort-samtal, mamma/barngrupper och föräldrautbildningar för ensamstående. Utbildad instruktör i babymassage. Har gett ut två böcker.

Ulrika Karpefors, socionom 20 tim/v. Ulrika har arbetat på *minna* sedan 2001 med ett kortare avbrott under 1 år då hon arbetade närmare sin bostadsort. Kurator på halvtid på *minna*-mottagningen. Utbildad instruktör i babymassage och går en pågående psykoterapeututbildning.

Krister Ewards, timanställd kurator sedan oktober 2013 till och med år 2016 då han avslutar sin tjänst för att gå i pension. Krister är legitimerad psykoterapeut sedan 1991 och har under många år arbetat inom Göteborgs kommun med bl a familjerådgivning, på St Lukas som handledare och i behandlingshem för familjer med barn i kris. Numera arbetar Krister som konsult med egen mottagning. Hans roll på *minna* är att samtala med män som är i gränslandet att bli pappa, eller inte bli pappa.

Leg Barnmorskor med timtjänstgöring: **Amanda Claesson, Christina Lernbrink, Åsa Wahlin** och **Anu Zachrisson** från Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Mölndals förlossnings och BB-avd samt

Katarina Heed och **Rose-Marie Sädås** från Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra KK är alla vana barnmorskor.

Minna-mottagningens verksamhet

Allmänt

Verksamheten bedrivs i *minna* Göteborgs lokal på Överås i Örgryte. Verksamhetens lokal kallas *minna*-mottagning. Minna är forntyskt och betyder kärlek och omtanke.

Minna-mottagningen erbjuder psyko-socialt stöd till gravida kvinnor och berörda män, vid oönskad graviditet eller efter abort. *Minnas* uppgift är inte att ge råd om hur kvinnan/paret ska välja. De berörda får istället genom ett professionellt bemötande bredast möjliga underlag för att fatta egna beslut.

I arbetet ingår, förutom samtal, förlösningsförberedande grupper för ensamstående mammor och mamma/barngrupper med olika aktiviteter.

Minna är en omsorgsrörelse som är politiskt och religiöst obunden.

Minna-mottagningens tjänster erbjuds kostnadsfritt och konfidentiellt.

Minna-mottagningens målgrupp är:

- Kvinnor/par som är tveksamma till graviditeten
- Kvinnor som vill samtala före och efter en abort
- Kvinnor, som då de beslutat sig för att fullfölja graviditeten blir/ev kommer att bli, ensamstående mammor

Detta innebär att *minna*-mottagningen inte vänder sig till:

- Kvinnor som själva valt att bli ensamstående mammor genom insemination
- Kvinnor som lever i en relation där mannen av olika skäl tillfälligtvis befinner sig utomlands.

Under 2016 har verksamheten bedrivits av Maria Olsson, Ulrika Karpefors, Krister Edwards, Amanda Claesson, Katarina Heed, Christina Lernbrink, Åsa Wahlin, Anu Zachrisson, Rose-Marie Sädås. Även under 2016 har vi haft vår uppskattade barnläkare Zeibrant Thörn, som sedan 1992 helt ideellt har ställt upp och undervisat om små barn och hälsa i **samtliga** mamma/barngrupper!

Verksamheten inkluderar stödsamtal, hembesök och olika former av gruppverksamhet, öppet-hus, studiebesök mm.

Liksom föregående år har vi haft två kortare läger - s.k. "Mors dagar".

Stödsamtal

Under året har 785 tidsbeställda samtal genomförts, enskilda eller med par. Av *minnas* samtalskontakter var 83 samtal nybesök och 702 samtal återbesök.

70 av samtalen var med en man, antingen enskilt eller tillsammans med kvinnan. Drygt hälften av dessa hade Krister Edwards själv eller tillsammans med Maria Olsson eller Ulrika Karpefors – de övriga var hos Maria eller Ulrika.

Förutom dessa samtal har personalen haft ett stort antal längre telefonsamtal av skiftande karaktär.

Vi tycker också det är viktigt att finnas med som stöd då kvinnan istället för att föda väljer att göra en abort.

Hembesök

16 st., vilket har inkluderat besök till familjerätten, advokater och andra myndigheter tillsammans med mamman.

Gruppverksamhet

5 **Förlossningsförberedande** grupper träffades vid 35 tillfällen.

42 blivande mammor gjorde sammanlagt 186 besök

Det föddes ca 40 barn av ensamstående *minna*-mammor under 2016 samt ytterligare ett antal barn till föräldrar som fortsätter leva tillsammans.

6 **Mamma/barn-grupper** träffades vid 43 tillfällen

36 mammor + barn gjorde 185 besök

Öppet Hus hade vi vid 33 tillfällen. 57 olika mammor gjorde sammanlagt 400 besök vilket innebär i snitt 12 mammor/öppet hus-tillfälle.

Heldagsutflykt

2/6 avslutades Öppet hus-verksamheten traditionsenligt med en resa till Vrångö. 10 mammor med barn deltog.

Mors Dagar

23-27/5 anordnades för åttonde året i rad "Mors Dagar" på Enandergården i Landvetter. Även i år var syftet med årets läger att få rå om mammor och barn lite extra. Det fanns en massör och en kock med på lägret. Mammorna fick massage medan barnvakter tog hand om barnen. Barnen å sin sida fick babymassage av sina mammor och hade sång och rytmik med Frälsningsarméns Kristina Andersson och Jenny Gallardo.

20 mammor med sina barn deltog uppdelade i två grupper om vardera 2,5 dagar. Under onsdagens lunch möttes alla vid en gemensam Morsdagsmiddag.

Lägret finansierades genom fondmedel och en uttagen egenavgift från varje deltagande *minna*-mamma.

Information

I dagens samhälle är informationsflödet oerhört stort. Detta påverkar naturligtvis även hur *minna* sprider information om sin verksamhet. Vi finns både på Internet och Facebook men framförallt har den personliga kontakten stor betydelse. Inbjudningar kommer med täta mellanrum till *minna* med önskemål att berätta om *minnas* verksamhet ute i landet.

Internet: vår hemsida <http://www.minna.nu> innehåller till ex *minnas* årsberättelser och "*minna-bladet*".

Minna-bladet, ett info-blad till medlemmar och andra intresserade, gavs ut 2 gånger under 2016.

Broschyr "Gravid men tveksam?" finns utlagd på mödravårdscentraler och gynekologmottagningar. "Gravid och ensam?" ger information om *minnas* föräldrautbildning.

Informationshäfte "Att bli mamma – Vägen från graviditet till föräldraskap", används i *minnas* Vänta Barn-grupper. Båda broschyrerna och informationshäftet är illustrerade av Christina Swartling, styrelsemedlem i *minna*.

Vykort, illustration av Christina Swartling.

Två **Böcker** skrivna av *minnas* föreståndare, kurator Maria Olsson och illustrerade av Christina Swartling. Den ena är en bilderbok "**Lucas och mamma**". En bok att läsa för sitt barn, som tar upp det svåra i att ha en pappa som inte vill träffa en. Den andra boken "**Var är min pappa**" är ett häfte som är ett komplement till bilderboken och vänder sig direkt till barnets mamma. Där är samlat tankar, erfarenheter och Maria Olssons egna reflektioner efter att ha arbetat på *minna*-mottagningen sedan 1991.

Studiebesök på *minna*-mottagningen av personal från MVC, socionomer, barnmorske- och socio-nomstudenter är mycket glädjande då information om *minna* sprids och studenterna får inblick i verksamheten och om "Det svåra samtalet".

Facebook, *minna* har två grupper

- "*minna*-mottagningen i Göteborg" som vänder sig till den som stödjer, är intresserad av eller har haft glädje av *minna*-mottagningen.
- "*minna*-Göteborg" som är ett nätverksskapande forum där ca 340 *minna*-mammor har kontakt med varandra.

Personalen har ett professionellt förhållningssätt och är inte aktiva som "vän" i dessa grupper.

Utbildning, vidareutveckling och andra aktiviteter

Minna har under senare år fått klienter som har en allt tyngre problematik vilket kräver mer kunskap, tid och insikt hos vår personal. Styrelsen har uppmuntrat all vidareutbildning där så har kunnat ske utan större kostnader.

17/5 anordnade Maria och Ulrika en work shop (10 deltagare) i ämnet "Var är min pappa?"

23-27/5 anordnades för 8:e året i rad "Mors dagar". Personal, volontärer och 20 mammor med barn deltog

1/6 var regissör Fia Adler Sandblad på *minna* och samtalade med Maria O om sin kommande teaterpjäs "Vi som bär världen". Föreställningen bygger på Ann-Marie Ljungbergs bok *I fallinjen* samt på djupintervjuer av ensamma mammor gjorda av Fia Adler Sandblad.

2/6 gick den årliga utflykten till Vrångö av stapeln. Denna resa görs som en avslutning på "Öppet hus" och 10 mammor med barn deltog.

14/6 anordnades en ny work shop (9 deltagare) i ämnet "Var är min pappa?"

16/6 Utflykt till Norsesund tillsammans med styrelsen. Syftet var att svetsa samman personal och styrelse samt tacka av vår mångårige styrelsemedlem Lennart Björklund.

21/6 firades Sommarsolståndet med tårtkalas på gräsmattan vid Överås. Birgitta Lindgren från Frälsningsarmén ledde midsommarfirandet med alla deltagarna. Ett 50-tal både "nya" och "gamla" *minna-mammor* kom till festen. Det var en mycket lyckad dag.

5/7 anordnades en lek- och baddag vid Sävelångens badplats i Floda för mammor och barn.

14/10 föreläste Maria O för 20 läkare som kommit till Sverige som flyktingar. Deltagare var 18 män från Syrien och 1 kvinna från Iran och 1 kvinna från Malaysia. Denna utbildning var ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Sahlgrenska Akademin.

26/10 var en tysk socionom, från Tübingen, på studiebesök på *minna*. Hon var intresserad av att starta upp en liknande verksamhet i Tyskland.

20/11 föreläste Maria O på en utbildningshelg för kulturtolkar/doulor om *minna-mottagningen* och de ensamstående mammornas situation i Sverige. Utbildningen anordnades av "Föreningen för Tidigt Föräldrastöd" för kulturtolkar/doulor i Göteborg och Karlstad. 15 kvinnor från företrädevis Somalia, Eritrea och Iran deltog.

2/12-16 var Maria O och Ulrika K inbjudna till invigningen av en ny lokal på Familjerätten, där mammor och pappor kan träffas tillsammans med det nya barnet. Chef för Familjerätten Göteborg är Roger Söderstrand.

Handledning

Sedan höstterminen 2010 har personalen på *minna* haft regelbunden handledning för att kunna utföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt. Vi fortsätter med detta.

Ekonomi

Vår ekonomi har under årens lopp varierat men tack vare det stora ekonomiska stöd vi erhåller från Göteborgs Kommun har vi en trygg bas. Vi får även stöd av Västra Götalandsregionen /Sjukvårdsnämnden i Göteborgs stad och Göteborgs Stift. Dessa stöd möjliggör att verksamheten kan drivas vidare och dessutom utvecklas. Vi har förutom stödet från kommun, VG-region, stad och stift fått ett oumbärligt komplement av medlemsavgifter, gåvor och testamenten.

En påtaglig skörhet präglar livet som ensamstående förälder. Det finns ofta en påtaglig rädsla för att falla ekonomiskt. Flera av de mammor vi har kontakt med skulle kunna kategoriseras som ekonomiskt fattiga. De lever mer eller mindre på existensminimum (d v s när hyran är betald har de drygt 1000 kronor kvar/vecka, som skall räcka till mat, kläder, blöjor, resor och räkningar). Kuratorerna på *minna* söker ständigt medel ur olika fonder för att på så sätt underlätta för dem, men ibland uppstår akuta situationer och vi vill på ett snabbt och obyråkratiskt sätt kunna hjälpa till varför vi har startat **minnas stödfond**. Det är "öronmärkta" gåvor som vi fått vid ex vis födelsedagar och begravningar som vi nu för över till en egen post i budgeten. Dessa pengar skall vi kunna använda till t ex inköp av en matkasse, ett par vinterstövlar, en overall, ett blöjpaket mm.

Vi har under året haft möjlighet att hyra ut en bil till ett billigt pris till de mammor som har önskat. Detta möjliggjordes p.g.a. en donation av en kvinna som kom ihåg hur det var att vara ensamstående mor utan bil.

Nu finns också möjligheten att ge gåvor till *minna* via **Swish** 1235790605

Historik

Den verksamhet som *minna* bedriver är inte en verksamhet vilken som helst. Det är en upparbetad verksamhet som funnits i över 25 år. Den 1 augusti 1988 undertecknades stiftelseurkunden för *minna* (tidigare AAG). Den första tiden präglades av en pionjäranda men också ständiga diskussioner kring målsättning och inriktning. Vi fick hela tiden poängtera att vi stod för en omsorgssyn och inte en opinionsbildande eller agiterande syn. Ensamstående kvinnor som i förtvivlan har blivit ensamma under en graviditet där partnern har valt att lämna kvinnan och det väntande barnet är en av de målgrupper *minna* har med sitt arbete. Det är en känslig och svår problematik men vi står idag stadigt förankrade med personal som är handplockad utifrån en vilja att stödja ensamstående kvinnor och tveksamma män. Det har gått upp och ner med ekonomin och vi har fått byta namn två ggr. Detta till trots har verksamheten vuxit sig stark.

Vi har under året haft tre kompetenta socionomer på *minna*-mottagningen. Det är en oerhörd tillgång med personer som arbetar i nära samförstånd. Dels för att kunna hantera den stora volym av arbete som föreligger men framförallt också för att kunna stödja och avlösa varandra i det viktiga men ofta tunga arbete som pågår.

Psykoterapeuten Krister Ewards har via Maria och Ulrika fått kontakt med flera män. Krister träffar de män som vill och behöver, få möjligheten att reflektera över ansvar, rädsla, ilska, lust och framtid – i en ofta icke vald situation. Frustrerade män som kommer till mottagningen med en osäkerhet över att bli pappa eller över att inte bli det. Att problematisera och inte bara reagera, kan i bästa fall öppna en hårt igenslagen dörr. I mycket särskilda situationer kan vi initialt erbjuda umgängesträff på *minna* då det är svårt att uppnå på annat sätt. Vi gör det för att med barnet i fokus skapa ett rum för umgänge och en form att mötas där föräldrakonflikten lämnas vid dörren. Det blir både ett stöd och en slags modell i föräldraskapet.

Maria avslutade under 2013 ett två-årigt projekt; "Var är min pappa?" Hur kan man som mamma tala med sitt barn kring det svåra; att barnets pappa valt att inte ha någon kontakt med det. Under hösten 2013 gavs två böcker ut som Maria skrivit. Dessa böcker har fortsatt mottagits mycket väl.

Det finns inte några lätta svar på frågor om konfliktfyllda relationer och frånvarande pappor, men vi försöker ta ansvar och hitta lösningar på de konflikter som är skadliga för barnen. Våra kuratorer har vid flera tillfällen gjort hembesök och har också följt med till familjerätten, till advokater och andra myndigheter.

Ensamstående blivande mödrar hänvisas från MVC till *minna*-mottagningens föräldrautbildning där kvinnorna får en möjlighet att träffa andra som befinner sig i samma situation. Många av mammorna på *minna* är ledsna. De kan ha blivit övergivna och därefter pressade och hotade av barnets far, som i de flesta fall är mycket negativ till graviditeten och kräver en abort. En del kvinnor måste ändra sitt boende eller fly. På *minna* blir dessa kvinnor tagna på allvar, de blir tröstade och stärkta. Här bygger de upp självkänsla och glädje inför barnets ankomst. De får också hjälp med nödvändiga kontakter med myndigheter.

Minna kompletterar kommunens eget utbud och arbetar i nära samarbete med andra föreningar och myndigheter och har ett väl fungerande och välutvecklat samarbete med Familjerättsbyrån och Frälsningsarmén.

I den öppet hus- verksamhet som bedrivs är mammor och barn välkomna så länge de vill. Öppet Hus har sedan våren 2000 ägt rum i Frälsningsarméns lokal "Stallet" på Allégatan då vår egen lokal blev för trång. Familjekonsulent Kristina Andersson och Jenny Gallardo leder en grupp i musik och rytmik där 10-15 mammor per termin deltar tillsammans med sina små barn. I samband med dessa träffar serveras också en god lunch.

När det gäller *minnas* individuella stödinsatser (samtal/fonder) har vi tyvärr ingen möjlighet att fortsätta vara stödpersoner åt mammor där barnet är äldre än 2 år. Prioritering ges åt nygravida kvinnor.

Framtiden

Helt oväntat blev *minna* uppsagda från de lokaler på Överås där verksamheten under de senaste sju åren bedrivits. Equmeniakyrkan har behov av mottagningens lokaler för annat ändamål men med deras hjälp har vi fått tag i en ny lokal. Tillträde sker 1 mars 2017, om allt går som planerat. Flytten kommer att medföra en hel del extra jobb och 2017 kommer att bli ett betydligt tuffare år rent ekonomiskt eftersom vi dels kommer att få en högre hyra och dels initialt får ökade omkostnader i samband med flytt till ny lokal.

Mycket i vårt samhälle har förändrats till det bättre – men attityden att en oplanerad graviditet till varje pris måste döljas kan vi fortfarande uppleva, med starka påtryckningar om att göra abort innan det skedda blivit uppenbart. En situation där det är stort fokus på kvinnan, vad hon gör, har gjort eller borde göra, men förvånansvärt tyst om vad mannen gör, har gjort eller borde ta ansvar för.

Sverige lyfter fram båda föräldrarnas ansvar och försöker att göra pappan mer delaktig. Det är tydligt i mödravårdscentralens vänta barn-grupper, föräldralitteraturen och samhällsdebatten. Det är bra, men det finns en baksida. För dem som inte passar in i konstellationen mamma-pappa-barn blir fokus på parrelationen smärtsam. *Minna* vill därför fortsatt följa de kvinnor som fullföljer en graviditet på egen hand. De är ensamma under den fas i livet när de flesta brukar vara två vilket är en stor utmaning såväl känslomässigt och ekonomiskt som rent praktiskt. *Minna* vill finnas med i de svåra situationerna men också då det förändras och förhoppningsvis förbättras. Genom vår kurator Krister E har vi fått bättre möjlighet att erbjuda samtal och stöd till papporna. Under 2017 kommer vi emellertid inte att ha kvar Krister eftersom han i samband med årsskiftet går i pension. Styrelsen har som efterträdare till Krister beslutat att anlita Mats Linde som timavlönad konsult. Han kommer att tillträda 1 mars 2017.

Vår vision inför framtiden är att vi ska fortsätta vara en röst för den gravida kvinnans rätt att själv få fatta det beslut hon bäst kan leva vidare med. Detta gäller oavsett om hon väljer att göra en abort eller föder barnet. *Minna* vill finnas som stöd för de kvinnor som beslutar sig för en abort och vara med i den läkningsprocess som följer. Vi vill kunna ge möjlighet till fortsatt samtalskontakt så länge behov och önskemål finns. Hur man på djupet hjälper en kvinna att bearbeta en abort, som fortsätter att göra sig påmind, är något vi vill utveckla.

Under år 2016 har vi haft förmånen att få ha 6 mycket flexibla barnmorskor timanställda för att ansvara och leda våra förlossningsförberedande grupper (Vänta-barn-grupper). Det har fungerat bra i verksamheten med timanställd barnmorskepersonal och vi ämnar fortsätta med detta. Nära relationer och ett gott socialt nätverk pekas ut som två skyddsfaktorer som minskar risken att drabbas av ohälsa, enligt en rapport av Folkhälsoinstitutet (2001). Det svåra är inte att vara ensam

om ansvaret. Det svåra är att vara ensam om glädjen. *Minna*-mottagningen hjälper kvinnorna att utöka sitt sociala nätverk. Det handlar dels om att bryta isolering och minska ensamhet men framför allt att skapa ökade förutsättningar för socialt stöd. Vid extra behov har någon ur styrelsen gått in som stödresurs för en ensamstående mamma i samarbete med någon av våra kuratorer. Detta vill vi fortsatt göra.

Det arbete som utförs på *minna*-mottagningen röner stor uppskattning bland såväl enskilda personer som mödra-barnhälsovården och andra grupper i samhället. Vi är väl medvetna om det stora behov av stöd som finns på andra håll men vår förhoppning är att *minna*-mottagningens verksamhet ska kunna fortsätta. Vi är övertygade om att nätverksbyggande är en vinst för samhället då kvinnor blir mer förberedda och trygga i sin föräldraroll. Detta påverkar också förmågan att knyta an till sina barn. Det är viktigt med en barnkonsekvensanalys i det vi gör och styrelsen har nu beslutat att ta med denna analys i alla beslut som rör verksamheten.

Den Öppet hus-verksamhet som *minna* bedrivit i Frälsningsarméns lokal Stallet har fungerat bra men eftersom dessa lokaler ska utrymmas och repareras har vi under en längre tid funderat på hur vi vill ha det med denna verksamhet. I samband med att vi nu får större lokaler har vi diskuterat om vi istället skulle ha Öppet hus i våra egna lokaler. Men en annan tanke som finns är att vi kanske skulle ändra på konceptet och istället ha någon form av mötesplats där vi bjuder in till gemensamma samtal kring aktuella frågor för mammor och barn. Dessa samtal skulle då ledas av Ulrika eller Maria, våra två kuratorer.

Vi har under lång tid talat om att det borde finnas någon hjälp för den ensamstående kvinnan vid sjukdom eller om hon hamnar i kris av något slag. En hjälp som skulle kunna bestå i att mamman under någon/några dagar kunde få hjälp med t ex barnpassning, matlagning mm. För att kunna få denna hjälp i dag måste mammorna söka hjälp genom Socialtjänsten och många mammor varken vill eller orkar göra detta. Det är inte bara krångligt att ansöka om bistånd hos Socialtjänsten om hjälp i hemmet i svåra situationer, utan också snudd på omöjligt att få igenom. Det finns ett behov av att inte krångla till det för den ensamstående mamman varför vår idé om en barnskötare/"minna-syster" blir en möjlighet till akutlösning med en ils snabb beslutsprocess. Vi har en arbetsgrupp, som vi kallar för "*minna-syster*", i syfte att se över frågan om att starta ett 3-årigt projekt för att anställa en barnskötare på 50 %. Arbetsgruppen består av Maria O, Amanda C och Veronica B W. Vi vill genom vårt arbete underlätta i ovanstående livssituationer så att livet, trots svårigheterna man hamnat i, blir lite bättre. Vi har nu sökt pengar ur Allmänna Arvsfonden för detta projekt.

Kring den ensamstående mammans situation finns det många förbättringar att verka för. Kring synen på mannens ansvar för sin sexualitet finns det mycket att reflektera kring. Det saknas alltså inte utmaningar

Sammanfattning

Vi står vi inför många och stora utmaningar inför 2017. Vi kommer att byta lokal, anställa en ny manlig terapeut och fundera vidare på hur vi ska fortsätta våra Öppet hus-träffar med mammor och barn. Den största utmaningen är ändå att få vår ekonomi att gå ihop för att kunna fortsätta arbeta med den stora grupp ensamstående gravida som finns. Det går att föda ensam. Det går att fara hem ensam med barnet och ta hand om det ensam. Det går att vara ensam mor men det går så mycket lättare när det finns stöd omkring kvinnan. Det är där vi fortsatt vill vara.

Eftersom inte vår verksamhet finns i den kommunala omsorgen är vi glada över att vi får vara med i det viktiga arbete som behövs för att det ska fungera för den ensamstående kvinnan. Vi är också tacksamma över att vi i Göteborg och Västra Götaland har politiker som fortsatt inser behovet av ett nätverk kring den ensamstående mamman och barnet.

För att kunna vara ett forum för den ensamstående kvinnan har vi vår hemsida och den håller nu på att uppdateras för att kunna fungera även i ett vidare sammanhang, dvs. fungera som informationskanal för de som vill veta mer om *minna*.

Sverige är ett land som har tagit emot många människor med olika bakgrund och kultur. Som nämnts i kalendariet har Maria O föreläst om ensamstående mammors situation i Sverige både för kulturtolkar/doulor och läkare från flera olika länder. Det är av vikt att synliggöra de olika behov som är universella, oavsett om kvinnan är från Sverige, Iran, Eritrea, Somalia eller något annat land. Kärlek, omsorg och stöd behövs för alla.

Tack alla trogna givare och understödjare för ert stöd under 2016. Det är många som har bidragit på olika sätt till vårt gemensamma arbete. Utan alla er hade ovan beskrivna arbete inte varit möjligt!

Styrelsen framför ett varmt TACK!

Göteborg 15 februari 2017

Nina Hedner Jonnerhag

Ordf. *minna*, Göteborg

* *minna* kursiveras genomgående i texten och skrivs med liten begynnelsebokstav förutom då meningen påbörjas med ordet *minna*.